

CINEMA

‘La Pastora’, una vida de pel·lícula

El cineasta senienç Marc Prades encarrila el seu projecte de més ampli abast i té previst rodar l'any que ve, a les muntanyes del Sénia i dels Ports, ‘L'Aguait’, un llargmetratge de ficció i en català fonamentat en els episodis més significatius de la vida del mític guerriller Florencio Pla Meseguer

Imatge de Marc Ortiz durant un rodatge, amb la samarreta blava al centre, i -a la dreta- fotografia de Florencio Pla Meseguer.

La Sénia Oscar Meseguer

Regilda, la iaia del cineasta Marc Ortiz Prades (la Sénia, 1979), és de la Poble de Benifassà, al cor del territori per on es movien els maquis, i va ser qui primer li va parlar de la Pastora, el combatent gairebé mític Florencio Pla Meseguer, que va dur de corcoll la Guàrdia Civil a finals dels 40 i principis dels 50. Era un home, tot i que per una malformació genital el van batejar com a Teresa i va haver de portar una vida encotillada en femení-fent de pastora per les masies-fins que va ingressar a la guerrilla antifranchista i es va reconciliar amb la seua identitat sexual.

Ortiz, llicenciat en Història de l'Art i especialitzar en direcció a l'Escola Superior de Cinema i Audiovisuals de Catalunya (ESCAC), va ser finalista dels Premis VOC d'Òmnium Cultural amb el curtmetratge *Ophelia* (2018). Ha treballat a Madrid fent vídeos publicitaris i fins fa poc tenia fixada la residència a Barcelona. Des de l'estiu passat torna a viure a la Sénia. Un retorn als orígens que sosté la seua nova aventura cinematogràfica. Fa tres anys, estava buscant un tema per a fer una pel·lícula. Volia treballar sobre alguna cosa vinculada amb ell i amb el seu territori. Alimentat per les històries de Regilda, que va ser ajudant de la modista de la Pastora, al principi li

va semblar però un filó inabastable: **“Ho veia com un tema molt potent, però a la vegada molt gran”**. S'hi va posar i, superat per la realitat, perquè hi ha històries que superen la ficció, va concebre un primer guió d'accions fictícies en què només al final es revelava la identitat de la Pastora.

CANVI DE GUIÓ El 2021 el projecte d'Ortiz, que té el títol provisional de *L'Aguait*, va ser seleccionat per a prendre part en el fòrum d'intercanvi entre guionistes, productores i plataformes de L'Alternativa, el Festival Independent de Cinema de Barcelona, i a partir d'aleshores va establir contacte amb la catalana La Malanga Produccions i la valenciana TVON. La iniciativa va agafar cos, com a producció catalanvalenciana, i TV3 també va pujar al tren en comprar-ne els drets d'emissió i garantir una part del finançament. Els impulsors estan pendents de la resposta d'À Punt, el canal autonòmic valencià que va agafar el relleu de la liquidada Canal 9, i de RTVE. Amb un ajut de l'Institut Valencià de Cultura (IVC) assegurat, l'equip també confia a rebre enguany una subvenció de l'Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC), optar a ajuts estatals i poder fer el rodatge durant el 2024. També han tancat un acord amb la plataforma Filmin. Actualment, tenen lligat un terç del

finançament.

Amb la viabilitat encaminada, Marc Ortiz explica que l'estiu passat va participar a València en un campus que organitzen l'Acadèmia de Cinema Espanyol i Netflix. La vida de la Pastora va ser una de les sis sinopsis seleccionades de tot l'Estat. Ortiz va tenir com a mentors els prestigiosos directors Montxo Armendáriz i Belén Funes, i si ja tenia al cap la idea de canviar el guió, encara en va sortir més convençut. El projecte es convertia definitivament en una pel·lícula biogràfica que s'havia de fonamentar en episodis reals i significatius de l'existència de la Pastora, una vida de pel·lícula, per molt que fins ara ningú l'haja abordat des d'una perspectiva cinematogràfica. Les últimes aproximacions audiovisuals són els documentals *L'ombra de la Pastora*, del programa Dossiers de Ràdio Televisió Valenciana i, més recentment, un capítol de la sèrie documental *Valentes*, d'À Punt, i *Les Vides de la Pastora*, dirigit per Jose Guerrero i produït per Producciones Televisivas Mecomlys i Amuntesport SL. Este últim document es va estrenar a l'octubre als Reguers, en el marc del festival Front i recull també el procés d'exhumació als Reguers, resolt el 2021, de l'últim company guerriller de la Pastora, l'aragonès Francisco Serrano Iranzo, el Rubio, amb qui va desertar del ma-

quis l'any 1950. El Rubio va morir quatre anys després en un tiroteig en un xalet dels Reguers.

Ortiz té este cicle amb Serrano com un dels fragments més marcats que recollirà el llargmetratge: **“Abastarà des del naixement fins a l'en-**

El projecte té lligat un terç del finançament i ha comptat amb Montxo Armendáriz com a mentor

trada al maquis, i amb una atenció especial a la seua etapa de bandoler amb la companyia de Serrano”, avança el cineasta del Montsià, que no descarta tractar també l'etapa de la Pastora a Andorra, on es va refugiar entre 1956 i 1960, a través d'una coproducció internacional que encara donaria més projecció al personatge. **“La Pastora és molt conegut a la nostra zona, però quan expliques la història a Barcelona, encara filpen”**, expressa Ortiz. Altres moments representatius de la vida de la Pastora que no obviarà la pel·lícula són la seua participació-encara com a Teresa- a les festes majors dels pobles del Maestrat o l'assassinat d'un dels masovers per a qui treballava, Francisco Gisbert, en un dels deto-

nants de la seua incorporació al maquis. També s'inclourà l'assalt a Torre el Catre, on Serrano, acompanyat de la Pastora, va matar quatre persones per a venjar la mort d'un antic company de la guerrilla. **“La Pastora” no era un Robin Hood, i esta visió també l'hem donat**”, exposa el cineasta senienç. En qualsevol cas, Ortiz vol estirar **“un fil narratiu emocional i dramàtic”**, més que no pas cenyir-se als fets històriogràfics.

ENRIC AUQUER El rodatge se circumscriuria a les muntanyes del Sénia i dels Ports, incloent-hi tant la part catalana com la valenciana, i la llengua serà el català d'este territori de cruïlla. Els dos productors que ja hi estan treballant són Marc Muñoz i Paloma Mora, tot just la directora de la sèrie *Valentes*. Ortiz té la voluntat d'oferir el paper de protagonista a Enric Auquer-Goya a l'actor revelació 2020 per la seua intervenció a *Quien a hierro mata* (2019), qui coneix el projecte i hi està molt interessat.

Mentrestant, el cap d'Ortiz bull, entre converses amb familiars descendents de la Pastora o de Cinta Solà, la dona de la Sénia que va tallar els cabells a Teresa Pla per tal que es convertís en Florencio, àlies *Durruti* per als guerrillers. Solà va ser la parella del dirigent del maquis Jesús Caelles Aymerich, Carlos el Català. ■